

TITANIK

Any moment now, Lars

N°9

Titanik-gallerian julkaisu
syksy 2014

ART
WORK
SPACE

Nº9

Titanik-gallerian julkaisu
syksy 2014

04

ESIPUHE / PREFACE

Annukka Vähäsöyrinki

06

VIBES

Ville Ahonen, Laura Birn,
Anna-Mari Karvonen, Anni
Puolakka, Ville Seppänen,
Heidi Soidinsalo & Masi
Tiitta 7.8.-17.8.

08

GARDENING

Antti Oksanen &
Timo Marila
21.8.-31.8.

10

LOUHIKKO-HEITTO-ERROR
TILASSA

Tiina Raitanen
2.9.-14.9.

12

NEW PERFORMANCE
TURKU FESTIVAL

Essi Kausalainen
29.9.-5.10.

16

ELOSSA
Sami Korkiakoski
9.10.-19.10.

18

STANDING STILL IN
ORDER TO
UNDERSTAND IT

Eeva-Liisa Puhakka
21.10.-2.11.

20

HOME SWEET HOME

Jan Anderzen &
Lars Mattila
5.11.-16.11.

22

NELIÖARKISTO, OSA 7

HILJAISUUS
Jemina Lindholm &
Eina Ylhäisi
19.11.-30.11.

24

SOKEA VIRTAA
Saku Soukka
4.12.-4.1.

28

SULLE SUKELTAISIN
HELMEN VALKEAN
Sakari Tervo

30

TAITEILIJAN TASKUUN
Saskia Suominen

Esipuhe

Rahasta on keskusteltu suomalaisella taidekentällä tavallistakin enemmän Taiteen edistämiskeskuksen julkaistua Kaija Rensujeffin toimittaman Taiteilijan asema -raportin maaliskuussa 2014. Rahasta, ja nimenomaisesti näyttelyvuokrista, puhutaan myös Titanikilla. Sivulla 30-31 Titanikin harjoittelija Saskia Suomisen teksti aiheesta.

Kuluvana vuonna Titanikilla on kokeiltu pieniä mutta käytännöllisiä uudistuksia näyttelyvuokrakynnyksen madaltamiseksi. Keväällä Titanik jakoi ryhmänäyttelyaikoja ja syksyllä poikkeuksellisesti lyhyitä kahden viikon aikoja. Tarkoituksena on pilkkoa gallerian kannalta välttämätön näyttelyvuokra pienempiin osiin ja näin saattaa näyttelyaikojen haku mahdollisimman monen ulottuville. Tärkeitä uudistuksia ovat myös Titanik-projektitilan ilmaiset lyhyet näyttelyajat sekä teosmyyntiprovision laskeminen nollaan.

Syksyn näyttelyitä yhdistää teema *Hetkenä minä hyvänsä, Lars*. Narratiivinen teemahaku on tuottanut erittäin tasokkaita hakemuksia, joiden ansiosta taidenäyttelyn konsepti laajenee syksyn aikana poikkitieteelliseen ja tapahtumaluonteiseen suuntaan. Varsinaisen näyttelykalenterin lisäksi Titanikin syksyn mahtuu myös kutsunäyttelyitä, residenssivieraiden projekteja sekä musiikki-iltoja. Titanikilla on lisäksi ilo jatkaa yhteistyötä New Performance Turku -festivaalin kanssa. Festivaalin aikana Titanik toimii näyttämönä kansainvälisestikin tunnetun performanssitaiteilija Essi Kausalaisen pitkäkestoiselle performanssi-installaatiolle. Lisätietoa sivulla 12-13.

Lokakuussa Titanik-galleriassa aloittaa uusi toiminnanjohtaja. Omasta puolestani kiitän lämpimästi taiteilijoita, kollegoita, rahoittajia ja yleisöä, joiden kanssa olen saanut olla tekemisissä viimeisen kolmen vuoden aikana.

Preface

Money has been the main topic of discussion in the Finnish art scene this year, even more so than usual. This is due to Kaija Rensujeff's survey on the status of the artist in Finland, published in March by Arts Promotion Centre. Also, here at Titanik Gallery we been talking about money, specifically about gallery rental costs. More about the topic on page 30-31 by Titanik's intern Saskia Suominen (in Finnish).

This year Titanik has taken small but significant steps towards eliminating some of the barriers caused by the high rental costs most galleries charge. This is a common problem artists face when applying to exhibit in almost all non-commercial galleries in Finland. In Spring Titanik provided group exhibition possibilities and in Autumn shorter exhibition slots in order to lower unavoidable rental costs, making the process of application more accessible at least from a financial view-point. Along with these, the newly launched Titanik Project Space offers a series of week-long exhibitions options which are completely free for artists. Not to forget, that since January 2014 Titanik Gallery's sales commission has been 0%.

The common factor for Autumn's exhibitions is the theme *Any Moment now, Lars*. The narrative theme resulted in high-quality applications, which are broadening the concept of art exhibition towards more cross-disciplinary and event-like direction. In addition to our main exhibitions Titanik host invite exhibitions, residency artists' projects and music events in the Autumn. We are also happy to be continuing our collaboration with New Performance Turku Festival. Titanik will be one of the festival stages, hosting internationally acclaimed performance artist Essi Kausalainen's long-lasting performance installation. More information on page 12-13.

In October Titanik will welcome a new director. I'd like to warmly thank all of the artists, colleagues, funders and the audience for the past three years.

ANNUKKA VÄHÄSÖYRINKI
Toiminnanjohtaja/Director

Vibes

VILLE AHONEN, LAURA BIRN,
ANNA-MARI KARVONEN, ANNI PUOLAKKA,
VILLE SEPPÄNEN, HEIDI SOIDINSALO &
MASI TITTA

7.-17.8.

Vibes (2012-) on monivuotinen kokonaisteos, jonka osia ovat ainutkertaiset esitykset ja tilanteet. Se juhlii carpe diemä ja sitoutumista.

Vibes on tulossa Titanikiin elokuussa. Juuri nyt, tätä tekstiä kirjoittaessamme Vibes tekee post-apokalyptistä esitystä. Esitys on sisarteos taiteilija Jaakko Pallasvuon Vibesista tekemälle videoteokselle EU (katso ote: www.cyberplague.eu) ja kuvatkin liittyvät siihen. Teosten esittämässä visiossa rutto on levinnyt ympäri maailman. Vain kourallinen ihmisiä ja muita olentoja on jäänyt eloon. Cooleimmat ovat selviytyneet ja leiriytyneet Kiasma-teatteriin. He keskittyvät ylläpitämään elämäänsä ja säilyttämään sen merkityksellisenä.

He jäivät luonnolliseen kauneuteensa
Heidän ihonsa ovat ruttopaiseiden peittämät
Heidän hiuksensa haurastuvat ja irtuvat päänahasta
Heidän luunsa ovat kuten ovat. Ei tarvita maaleja,
ei minkään värisiä puutereita
He ovat kuten ovat, ei sen enempää, eikä vähempää.
Miten ihmeellistä!
Miten ihmeellistä!

Gardening

ANTTI OKSANEN & TIMO MARILA

21.-31.8.

photos and videos etc. large format photographic prints heritage is linked to social encounters and experiences invisible labyrinth or a moving wall. looking to work with aesthetics, still involved in contemporary art awareness: sampling, irony and politics. Gardening is everyday magic. The apparent scarcity is revealed. "Pyritään taiteen keinoin jakaa kokemuksia ja tuottaa utopioita, kuviteltuja ratkaisuja kohti parempaa maailmaa." Marila ja Oksanen ovat taiteilijoita, joiden taiteellinen työskentely on lähtökohtaisesti luovaa. Yksi heidän tunnetuimmista teoksistaan on opin pyssy (Toby's Gun). Pyritään taiteen keinoin jakaa kokemuksia ja tuottaa utopioita, kuviteltuja ratkaisuja

Louhikko-heitto-error tilassa

TIINA RAITANEN

2.-14.9.

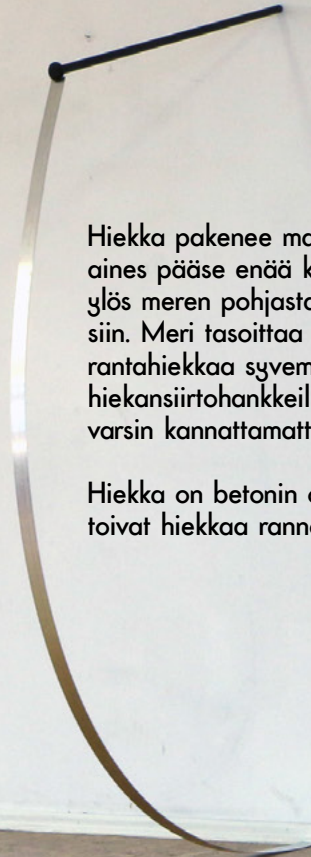
Jäänteet, rauniot, pirstaleet, jätteet.

Louhikko, maisema, virhe, roska, epäkäytännöllisyys, turhat asiat ja tavarat.

Odotus, ajan kuluminen, rapistuminen, rakentaminen ja korjaaminen.

Keskeneräisyys, muutos, jatkuvuus, kiertokulku.

Nämä sanat pyörivät työskentelyni ympärillä.

Hiekka pakenee maailman rannoilta. Suurin osa joista on padottu eikä maaines pääse enää kulkeutumaan virtojen mukana mereen. Hiekkaa nostetaan ylös meren pohjasta ja kuljetetaan rannoille sekä rakennusteollisuuden tarpeisiin. Meri tasoittaa ajan saatossa sen pohjaan syntyneet montut kuljettamalla rantahiekkaa syvemmälle. Ihminen yrittää väkisin säilyttää aurinkorantoja suurilla hiekansiirtohankkeilla, jotka kuitenkin ovat osoittautuneet lyhyelläkin aikavälillä varsin kannattamattomiksi.

Hiekka on betonin olennainen osa. Vuoret huuhtoutuivat hiljalleen meriin. Meret toivat hiekkaa rannoille. Hiekka nousee rakennusvuoristiksi ympärillemme.

Debris is rubble, wreckage, ruins, litter and discarded garbage/refuse/trash, scattered remains of something destroyed, discarded, or as in geology, large rock fragments left by a melting glacier etc. Depending on context, debris can refer to a number of different things.
(Wikipedia)

New Performance Turku Festival

ESSI KAUSALAINEN

29.9.-5.10.

New Performance Turku Festival on kansainvälinen performanssi- ja esitystaiteen festivaali, joka järjestetään tänä vuonna 29.9.-5.10.2014 eri tapahtumapaikoissa ympäri Turku. Festivaali kokoaa yhteen kansainvälisen etujoukon tuoreet huipputeokset ja tarkastelee mitä kaikkea performanssi- ja esitystaide voikaan olla - ja miten arkiset asiat ja ympäristö voivat hetkessä näyttäytyä uudesta näkökulmasta. Tämän vuoden ohjelmistossa korostuu performanssitaiteilijoiden yhteistyö eri alojen asiantuntijoiden kanssa sekä uusiseelantilainen performanssitaide. Näiden lisäksi nähdään teoksia keskieurooppalaisilta nuorilta taiteilijoilta. Tapahtumapaikkoina toimivat Titanik-gallerian lisäksi TEHDAS Teatteri, Nykytaidetila Kutomo, Ars Nova sekä kaupunkitila.

Kuva: Jordan Hutchings, Circle

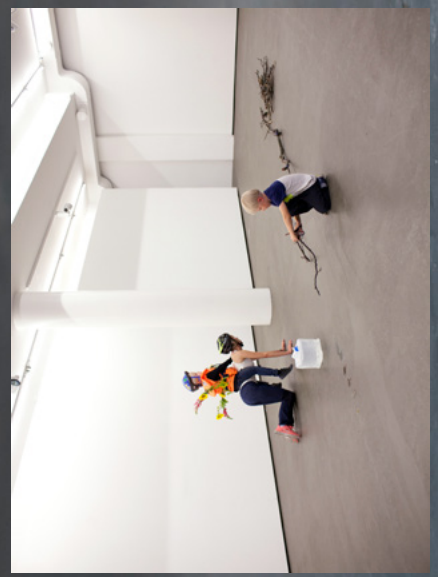
Titanikissa nähdään Essi Kausalaisen (s. 1979) pitkäkestoinen performanssi-installaatio, joka tutkii "kasviajattelua" esityksenä. Teoksen yhtenä lähtökohtana on taiteilijan käymä dialogi kasvibiologi Matthew Robsonin kanssa (Helsingin yliopisto). Kasvitutkimuksen ja -filosofian lisäksi teos on saanut inspiraationsa feministisestä tieteentutkimuksesta, kvanttiteoriasta, sekä Zen-runoudesta.

Kausalaisen teosten temaattisena ja eettisenä perustana voi nähdä hänen kiinnostuksensa lajienväliseen sanattomaan kommunikaatioon: loputtoman monimutkaisiin vuorovaikutussuhteisiin ihmisten, kasvien, eläinten, mineraalien ja esineiden välillä. Kausalainen lähestyy näitä hienovaraisia dialogeja valmistamalla seremonioiden kaltaisia tilanteita ja tapahtumia, joissa paikka ominaispiirteineen, erimuotoiset eliöt ja esineet nousevat yhdenvertaisiksi esiintyjiksi ihmisen rinnalle. Työskentelyprosesseissaan Kausalainen pyrkii purkamaan lineaarisia ja hierarkisia ajattelu- ja toimintatapoja hyödyntämällä planetaarista ajattelua, sekä kasviälyn, intra action (kvanttifysiikka) ja telepatian kaltaisia ilmiöitä. Valmiissa teoksessa performanssi näyttäytyy katsojalle muun muassa elävän esityksen, videon, esineinstallaation ja tekstin muodossa.

Kausalaisen performanssilähtöinen työskentely on vahvasti sidoksissa kansainväliseen nykyaidekenttään operoiden performanssien lisäksi myös näyttelyiden ja tapahtumien muodossa. Kausalaisen teoksia on ollut esillä eri puolilla maailmaa vuodesta 2000 lähtien - Euroopan ja Amerikan lisäksi myös Aasiassa ja Afrikassa. Hän on opiskellut performanssia ja esitysteoriaa Turun Taideakatemiassa ja Teatterikorkeakoulussa Helsingissä.

Kuva: Jordan Hutchings, Holding

Kuvat: Wilma Hurskainen, Crawl & Root

Elossa

SAMI KORKIAKOSKI

9.-19.10.

Työskentelyni on maalipitoista vimmaa ja elämän rytmiä. Teokseni ovat elämää, jota elän. Asun maalausteni kanssa ja maalia on yhtälailla lakanoissani kuin maalaus-kankaalla. Vaikka maalaan kaksiulotteisesti ja teen "valmiita" maalauksia, jää yllä-tysmomentti ripustustilanteeseen, jossa teokset tulevat esille tilallisesti ja saavat uusia muotoja. Vasta näyttelyssä syntyy varsinainen teos.

Ripustaminen on maalaamista. Siinä sommittelen värit ja koukeroiden rytmit komppaamaan keskenään ja luomaan myös ristiriitoja. Liikuttelen maalauksia ja kokeilen lukuisia vaihtoehtoja. Ripustaessani näyttelyä ajattelen maalaavani. Maalaukset ovat kuin väriä pensselissä tai viivan vetäisyjä kokonaisuuden kannalta. Työhuoneella voin tehdä harjoitelmia installoinnista, mutta näyttelytilassa on aina muuttujia ja sen hetken maalausfiilis vaikuttaa lopulliseen teokseen. Miten maalaukset reagoivat toisiinsa värin, entä kokonsa tai rytmensä puolesta? Mitkä teokset tulevat näkyviin ja mitkä jäävät alle?

Miten jonkin teoksen nurkka ottaa kontaktin tämän päällä olevaan maalaukseen? Tai miten jokin takana oleva teos toistuu etualalla olevassa teoksessa? Minkälainen installaatio minulta tällä kertaa syntyy? Arvoitus ratkeaa lokakuussa 2014 Titanikissa.

www.samikorkiakoski.com

Kuva: Sami Korikiakoski, A Girl With A Pony Tale

Standing still in order to understand it

EEVA-LIISA PUHAKKA

21.10-2.11.

Hajuaisti on ihmisen primitiivisin aisti. Hajuaisti on myös nopein aisteistamme, vaikutus on välitön eikä tarvitse kieltä tai sanoja. Hajuilla on vahva linkki tunteisiin ja jopa elokuvamaisiin muistoihin. Hajut ja tuoksut tuovat mieleen muistoja ja mieleen palautuneet vanhat tarinat voivat tuntua kehossa eräänlaisena emotionaalisena voimana, joka värittää nykyisiä toimintoja. Näin uudet ja vanhat muistot sekoittuvat toisiinsa.

Hajumuisti on lähes aina pitkäaikainen. Hajujen kokeminen on kulttuurisidonnaista.

Aivojemme fysiologinen yhteys hajujen ja kielen välillä on säälettävän heikko, vaikka haju on tärkeä tiedonvälityksen ja kommunikaation väline. Ihmiset samaistuvat ennen näkemistä ja näön kautta tunnistamista nenänsä kautta. Hajuilla ja tuoksuilla on myös kyky johdatella, alkukantaisen vaiston lailla hajut voivat vaikuttaa tunteisiimme ja päätöksiimme.

"It always started with a smell and the feeling went with that. The feeling transported her back to a particular place and the ambiance of the time. It was at the same time the image and the emotion with an image. A clean oceanic perfume, per fumum, through smoke, in a hallway to the office kitchen or a light fresh-cut grass and cucumber like scent in an elevator or moist soil odor like the first rain after a long dry period. She opened a bag of coffee beans in the kitchen of the office and emptied it, stuck her nose in the empty bag and inhaled. She opened the metal cap of a white vinegar bottle and it smelled like bodywash, clean but at the same time like alcohol on a man's breath. Her lunch, baked chicken wings, had that smell of when you take off your gloves after throwing snowballs. Wet, steamy, linty..."

I got my first smell of Senegal in the early morning hours - woody-spicy, seductive statement of modernity, complexity that resonates from the first crisp burst of citrus into warm heart of amber, leather and rose - from a tall, arrogant officer

- and visa was stamped to my passport.

Home sweet home

JAN ANDERZEN & LARS MATTILA

5.-16.11.

Sisäilman erottaminen ulkoilmasta on avaruusajan tuote. Rakennukset, toinen vaatekertamme, ovat näinä vuosikymmeninä lähentyneet ominaisuuksiltaan avaruuspukua. Samaa vauhtia kuin olemme menettäneet sekä kosketuksemme että otteemme maapallon ilmastoon olemme kohdistaneet kontrollimme rakennusten sisälle.

Tällä hetkellä vietämme sisätiloissa yli 90 % ajastamme. Hengitämme laittein suodatettua, keinotekoista sisäilmaa ajatellen, että se on puhdasta ja että olemme eristyksissä turvassa. Kuitenkin muhimme myrkyllisten materiaaliemme ja tavaroidemme keskellä, oman aineenvaihduntamme kuonassa. Kun sitten sairastumme, syytämme mikrobeja.

Käymme sotaa mikrobeja vastaan yhä uusin kemikaalein, välittämättä siitä, että tapamme meille suotuisatkin lajit. Näin teemme tilaa niille lajeille, joille olemme täysin puolustuskyvyttömiä. Mitä enemmän eristämme ja desinfioimme, sitä allergisemmiksi tulemme; elimistömme ei osaa käsitellä niitä myrkkyjä, joita toimintamme aiheuttaa. Kipeinä homeisissa taloissamme silti uskomme ilmastointikoneisiin ja puhdistusaineisiin, eristäytymiseen ja sodankäyntiin.

Mikrobiologia on tuottanut valtavan määrän tietoa siitä, miten mikrobit eroavat toisistaan ja miten niiden kanssa tulisi elää, mutta me hyljimme tuota tietoa tai sovellamme sitä väärinpäin. Hämmennymme, kun kuulemme sen luonnollisen asian, että sienimetsässä on enemmän mikrobeja kuin hometalossa. Emme näe laatua, ainoastaan määrän. Edessä voi olla aika, jolloin käymme metsässä suojapussi päässä, etteivät itiöt mene henkeen. Kaupunkiin palattua tukehdumme surullisesti oman kotimme sisäilmaan.

Mikä home on - miksi se on? Tämä teos käsittelee sopua homeen kanssa.

Neliöarkisto, Osa 7 Hiljaisuus

JEMINA LINDHOLM & ELINA YLHÄISI

19.-30.11.

KUTSU

Kutsu kaikille sosiaalisen hiljaisuuden kammoksujille, rakastajille ja tutkijoille. Kaikille, jotka ovat joskus yrittäneet peittää, vältellä tai kokea sitä.

Kesällä 2013 ajoimme kahdestaan Tampereelta Kainuuseen. Auton radio ei toiminut ja joskus Kuopion jälkeen tuntui siltä, että kaikki oli siltä erää sanottu. Hiljaisuus ei tuntunut vaikealta, pieni ohjaamo ei kutistunut ahdistavaksi kopperioksi. Illalla Sukevajärven rannalla yöpuulle menessämme kävimme keskustelun siitä, miksi hiljaisuus ei tuntunut kuumottavalta.

Toteutamme *Neliöarkisto, Osa 7 – Hiljaisuus* näyttelyyn tulevan teoksen workshopin muodossa 18.-19.11.2014. Kahden päivän aikana syvennytään aiheeseen ja toteutetaan galleriatilaan installoitu teos. Lisätietoja ja ilmoittautumiset 10.11.2014 mennessä nelioarkisto@gmail.com / nelioarkisto.tumblr.com

Tervetuloa!

Sokea virta

SAKU SOUKKA

4.12.-4.1.

○

menin mustaan
maahan makaamaan
tunsin taivaan
kuuntele
kuinka kuu ja aurinko kulkevat
toistensa lävitse
hankaavat vuodet viipaleiksi
juoksen valoa kiinni
takaapäin kajastaa yllättäen uutta
käteni harovat tyhjää
kerään rippeitä
järjestän
nyt
näen
eräiden tähden olen sokea
eräiden tähden näen
tasapaino muodostuu
päiviemme mukaan
jotka pyörivät ympyrää
ja valo tekee varjoja
muutin uuteen maahan valaistumaan
halusin löytää itseni
myös muualta kuin itsestäni
palasin kotiin järjestäytymään
astuin vanhaan maalaukseen
hiiltyneisiin kehyksiin
jossa muistot ovat lämmintä savua
toiveet viileät siivet

nukun silmäni suoriksi
annan valon tulla
ja mennä
ylitseni
kasvoi mies
johon tarttui tunnelma
kerroksina kasvoille
kohoaa ilo
tyhjiille viha
vai onko se sittenkin suru
uurtunut
yhä enemmän
hän hengittää
täyttä tyhjää
aistit herkistyvät
ja nyt
vanhat rakennukset puretaan
niin kuin jotkut ihmiset
muistuttavat rappiosta
kukat haudoilla kertovat
jos lähestymme niitä
ilman pelkoa tai ihannointia
elämme enemmän
ja tulemme oppimaan
tilaisuus tekee ihmisen

Kuva: Saku Soukka, Valkoinen aalto (2010)

Kuva: Saku Soukka, Varjo (2011)

Sulle sukeltaisin helmen valkean

1.

Kivikautinen Göbekli Tepe on tiettävästi yksi vanhimmista ihmisen tekemistä rakennelmista. Se sijaitsee vuoristoharjanteella nykyisen Turkin alueella, lähellä Syyrian rajaa. Arkeologisissa kaivauksissa on selvinnyt, että alueelle rakennettiin eri aikoina monta samankaltaista kivipilareista muodostuvaa kehää. Varhaisin näistä on arvioiden mukaan peräisin ajalta 10 000 eaa. ja viimeisin ajalta 8000 eaa., jolloin rakennelma on tarkoituksellisesti peitetty ja hylätty kokonaan. Näillä kehämäisesti pystytetyillä ja eläinkokokuvilla koristetuilla kivipilareilla oli jokin muu käyttötarkoitus, mahdollisesti uskonnollinen, sillä niitä ei käytetty asumuksina.

2.

Elämme ajassa, jossa jokainen ihminen on aktiivinen kulttuurinen toimija, niin sanottu sisällöntuottaja. Itsensä ilmaiseminen ja esillä olo ovat entistä isompi osa meidän arkeamme. Passiivista ei ole, sillä kaikki ovat tekijöitä. Olemme tavoitettavissa ja valmiudessa kaikkeen kokoajan. Elämämme työ on elämän esittämistä.

Tämä tuokin meidät Taiteen äärelle, sillä sitä tehdään enemmän kuin koskaan. Kehät kuhisevat hikisiä vartaloita ja löysissä köysissä riittää roikkuja. Kun kaikki ovat tekijöitä, käsitys luovuudesta on myös kilpailua näkyvyydestä. Kyse ei ole siitä mitä teet, vaan kuinka löytää yleisö, tuo huomion lähde. Kukaan meistä ei tahdo sinne metsään, jossa kaatuminen ei päästä ääntäkään. Mutta siinä sinä jo tuletkin! Oi rakas vahvistimeni, Sinä olet peili! Minä, sinun vuvuzelasi!

Taide on ihmisten sosiaalista tarvetta. Taide ei ole tiedettä eikä magiaa, vaan vuorovaikutusta. Se on kuiskauksia punttisalilla ja sormien liikkeitä näppäimillä. Se on sosiaalinen rakennelma, joka muuttuu meidän mukamme. Yhdessä me päätämme mitä tuo savikikkare merkitsee! Tuo kaikki ja ei mitään! Tanssitaan tällä kanssakäymisen ihanalla kirjolla: uuh-aah-uuuh!

3.

Kun Göbekli Tepe peitettiin ja hylättiin, rakennelman ylläpitämä sosiaalinen verkosto ei enää palvellut aikaansa. Ihmiset olivat kehittäneet toisenlaisia tapoja palvoa toisiaan, joten Göbekli Tepe menetti tarkoituksensa. Siitä oli tullut turha : (

Samalla tavalla me vanhanajan taideuskovaiset tulemme hylkäämään temppelimme ja tapamme. Se mitä tulevaisuus tuo, jää nähtäväksi. Muutoksia tapahtuu, sillä niin on aina tapahtunut ja tapahtuu viva 4ever. Menneisyys peitetään maa-aineksella ja unohdetaan, jotta se voidaan taas tuhannen vuoden kuluttua löytää uudelleen.

Sakari Tervo: Kirjoittaja on kuvataiteilija ja Arte ry:n puheenjohtaja.

Taiteilijan taskuun

Suomalaisten taiteilijoiden asemasta on keskusteltu paljon maaliskuussa julkaistun Taiteilijan Asema 2010 -tutkimuksen kuohautettua koko taidekenttää. Epäkohtia tuntuu olevan paljon, mutta suurimmaksi ongelmaksi koetaan taiteen rahoitusmenetelmät sekä taiteilijoiden toimeentulo. Etenkin toimeentulo nosti ikuisuuskysymyksen siitä, miksi useita vuosia opiskellut alansa ammattilainen joutuu kerjäämään palkkansa sossun luukulta.

Tällä hetkellä taiteilijoiden pääasiallinen toimeentulo ovat apurahat, jotka ammatinharjoittamisen sekä kilpailun kannalta asettavat taiteilijat eriarvoiseen asemaan. Helsingin keskustassa sijaitseva galleria tarjosi vuonna 2013 Valtion kuvataidetoimikunnan tuella näyttelytilaa 1886e hintaan. Mikäli tukea ei jonain vuonna myönnetä, on tilan vuokra 3236e eivätkä kolmen viikon näyttelyvuokraan kuulu julisteet, kutsukorttien painatus tai postitus. Pelkästään tilavuokra vastaa kuvataiteilijan 2,5 kuukauden palkkaa.

Tämän kaltainen asetelma johtaa tilanteeseen, jossa suomalaisella taidekentällä näkyvyys on ostettavissa summilla, joihin esimerkiksi juuri valmistuneella tai ainoastaan taiteellista työtä tekevällä ei ole varaa. Tilanne on epämiellyttävä myös gallerioille, joiden on mahdotonta profiloitua ja tuoda esille mielestään kiinnostavia taiteilijoita kun taiteilijat on valittava maksukyvyn mukaan.

Ratkaisua on yritetty etsiä apurahoista sekä pienituloisille kaavaillusta perustulosta. Apurahojen saaminen on entistä vaikeampaa sillä apurahojen määrä ei ole kasvanut suhteessa taiteilijoiden määrään eivätkä myönnetyt summat aina kata sekä näyttelytilan vuokraa että materiaalikustannuksia. Ongelma on siis edelleen sama. Tilavuokrat ovat päätähuimaavia ja useiden eri apurahojen hakeminen vie taiteilijan energiaa pois taiteelliselta työltä.

Työskentelymotivaatiota on hankala pitää yllä, jos taloudellinen tilanne ei salli töiden esillepanoa ja monen vuoden korkeakouluopinnot tuntuvat valuvan hukkaan. Kun taiteilijoiden välinen kilpailu keskittyy apurahojen saantiin, on huomio kiinnittynyt pois olennaisesta. Taiteen laatu kärsii.

Muutos olisi aloitettava kokonaisvaltaisesta remontista työttömyyskorvauksiin ja niiden tulorajoihin. Työttömyyskorvausta myönnettäessä olisi otettava huomioon taiteilijoiden usein lyhyt ja pirstaloitunut toimeentulo, joka on summiltaan hyvinkin vaihtelevaa. Ensiarvoisen tärkeää olisi myös hyväksyä taiteellisen työn luonne, joka ei ole verrattavissa tavalliseen palkkatyöhön.

Apurahat olisi puolestaan keskitettävä gallerioihin, jotta näyttelytilojen vuokrat voitaisiin poistaa luoden gallerioiden välille tervettä kilpailua. Taiteilijat saisivat työrauhan ja kilpailu-aseman tuoman motivaation.

Boris Groys totesi artikkelissaan Taide ja raha, ettei taideinstallaatio ole olemassa ilman esillepanoa. Toisin sanoen, galleria antaa taiteilijalle mahdollisuuden toteuttaa työnsä. Jos galleriat maksaisivat työstä pientäkin palkkaa, voitaisiin kilpailua käydä taiteesta, ei rahasta. Galleriavuokrien poistaminen antaisi kaikille taiteilijoille mahdollisuuden näkyä ja olla osana paikallista taideyhteisöä.

Saskia Suominen: Kirjoittaja opiskelee taidehallintoa International Business School Budapestissä ja on tällä hetkellä työharjoittelussa Titanik-galleriassa.

Julkaisija
Titanik-galleria / Arte ry
Itäinen Rantakatu 8
20700 Turku
Finland
www.titanik.fi

Toimittajat: Annukka Vähäsöyrinki,
Katri Oksanen, Saskia Suominen
Näyttelyvalinnat: Frank Brummel, Antti Jussila,
Jari Kallio, Anneli Nygren, Jari Suominen, Sakari
Tervo, Sebastian Ziegler
Ulkoasu: Lewis McGuffie
Taitto: Sami Pikkarainen
Kirjasin: Tuleva, suunnitellut Lewis McGuffie
Paino: Finepress, Turku
Paperi: Cyclus Offset 80gm²

© 2014 Titanik-galleria ja tekijät

ISSN-L 1799-8565
ISSN 1799-8565 (painettu)
ISSN 1799-8573 (PDF)

T I T A N I K

finepress

